

KURULUŞ DÖNEMİ GELİŞMELERİ

1302	Koyunhisar Muharebesi
1326	Bursa'nın Fethi
1329	Palekanon Muharebesi
1331	İznik'in Fethi
1337	İzmit'in Fethi
1345	Karesi Beyliği'nin alınması
1353	Çimpe Kalesi'nin alınması
1363	Edirne'nin Fethi
1371	Çirmen Muharebesi
1389	I. Kosova Muharebesi
1396	Niğbolu Muharebesi
1402	Ankara Savaşı
1402-1413	Fetret Devri
1444	Varna Muharebesi
1448	II. Kosova Muharebesi

Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi
Gelişmeleri

Anadolu'nun Jeopolitiği

Jeopolitik; bir yerin bulunduğu coğrafyanın o bölgeye kazandırdığı önem doğrultusunda devletlerin ürettiği politika-
dır. Coğrafya, devletlerin siyasi politikalarında belirleyicidir.

📖 Anadolu; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en
çok yaklaştığı bir konumda bulunmaktadır. Bu nedenle
Anadolu'da kurulan devletler, bölgedeki ticaret yollarına
hâkim olma politikası gütmüşlerdir.

📖 Anadolu; coğrafi konumu, geçiş yolları üzerinde bulun-
ması, iklimi, su kaynakları ve yarımada şeklinde olma-
sı gibi özellikleri nedeniyle tarihin ilk dönemlerinden iti-
baren yerleşim için ideal bir bölge olmuştur. Bu durum
Türklerin Anadolu'yu yurt edinme nedenlerinden biridir.

📖 Anadolu coğrafyasında XIII. yüzyıl boyunca yaşanan si-
yasi ve sosyal gelişmeler, Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu-
na zemin hazırlamıştır.

📖 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Moğol baskısı yüzünden
Doğu ve Orta Anadolu'dan batıya göç eden Türk boyları
Ege ve Marmara kıyılarının da Türkleşmesini sağlamış-
tır.

📖 Fırsat buldukça dengeleri de gözeterek siyasileşme yo-
luna giden uçlardaki Türk boyları, bağımsızlıklarını ilan
ederek birer birer beyliklerini kurmuştur.

Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu İle İlgili
Görüşler

📖 Osmanlı Beyliği'nin Kuruluş Dönemi ile ilgili kaynaklar
oldukça azdır. Beyliğin kuruluşunu anlatan ilk kaynak-
lar, kuruluşun yaklaşık bir asır sonra kaleme alınmıştır.
Bu durum Osmanlıların ilk dönemlerinin aydınlatılmasını
zorlaştırmaktadır.

📖 Osmanlı Beyliği'nin kurucularının; kökeni, hangi boya
mensup oldukları, Anadolu'ya ilk ne zaman geldikleri,
hangi yörelerde yaşadıkları ve hatta beyliğin tam olarak
ne zaman ve nerede kurulduğu günümüzde de tartışma
konusudur.

📖 Tarihçiler, başta Başbakanlık Osmanlı Arşivi belgeleri ol-
mak üzere mevcut bilgilerden hareketle birtakım çıkarım-
lar ortaya koymuştur.

Osmanlı Tarih Yazıcılığı

Osmanlı tarihinin kaynakları, kütüphane ve
arşiv kaynakları olmak üzere iki temel kaynak
grubundan oluşur. Başlangıçta düzenli bir ta-
rih yazıcılığı olmadığından XIV ve XV. yüzyıl-
lar için iki kaynak grubu da oldukça azdır.

Osmanlı Beyliği'nin Kuruluş Dönemi'ne dair günümüze
ulaşan ilk eser 1410'lu yıllara aittir. İlk Türkçe kronikler
ise 1490'lı yıllarda yazılmaya başlanmıştır.

Osmanlı tarih yazıcılığının başlangıcı II. Murad, gelişme-
si II. Mehmed ve yükselişi II. Bayezid dönemleri olarak
kabul edilir.

Kayıların Anadolu'ya gelişi

Tarihçilerin Gözünden Osmanlı'nın Kuruluşu

- 📖 Paul Wittek (Vitek), Mehmet Fuat Köprülü ve Halil İnalcık, Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu ile ilgili önemli teoriler ortaya atan tarihçiler arasında yer almaktadır.
- 📖 Genel kabul gören anlayışa göre Osmanlı Beyliği, Batı Anadolu'da, Bitinya denilen bölgede kurulmuştur.

Bitinya; bugünkü Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İznik, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın ve Zonguldak illerini kapsayan coğrafi alanın Antik Çağ ve sonrasındaki adıdır.

Paul Wittek

- 📖 Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunu **"Gaza Tezi"** ile açıklamıştır.
- 📖 Wittek'e göre; İslam'ın sınırlarını genişletmek çabası olan gaza ile devlet askerî fetihlerle ganimet elde etmeyi amaçlamıştır.
- 📖 Wittek, Osman Bey'i Oğuz Kağan'a bağlayan şecere-nin, II. Murad zamanında hanedan siyaseti doğrultusunda oluşturulduğunu ve Osmanlıların, Kayı Aşireti ile de alakası bulunmadığını iddia etmiştir.

Mehmet Fuat Köprülü

Osmanlı Devleti'nin doğuşunu XIII. yüzyıl Anadolu tarihinin bir parçası olarak ele almış, "uç"lara özgü yapı üzerinde durmuştur. Köprülü'ye göre Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesini sağlayan başlıca etmenler şunlardır:

- 📖 Türkmenlerin gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler yapması
- 📖 Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve beyliklerin kurulduğu dönemde Anadolu'daki siyasi boşluk
- 📖 Türklerin sahip olduğu millî özellikler
- 📖 Kuruluş Dönemi hükümdarlarının yetenekli olması
- 📖 Gaziyân-ı Rûm, Ahıyân-ı Rûm, Bâciyân-ı Rûm ve Abdalân-ı Rûm gibi askerî, sosyal ve iktisadi grupların varlığı
- 📖 Beyliğin kurulduğu bölgenin jeopolitik durumu
- 📖 Diğer Türk beyliklerinin, Osmanlılara karşı tutumları

Halil İnalcık

- 📖 Paul Wittek'in tezini kabul etmekle birlikte yetersiz bulmuş, uçlardaki sosyal değişime dikkat çekmiştir.
- 📖 İnalcık'a göre; XIII ve XIV. yüzyıllarda Moğolların yönetimine girmek istemeyen Türkmenler Batı Anadolu'ya özellikle Ege ve Marmara kıyılarına yönelmişlerdir. Bizans sınırında gaza ideolojisiyle donanmış büyük bir Türk nüfus birikmiştir. Osmanlılar bu potansiyeli iyi değerlendirmiş ve yeni bir Türk Beyliği'nin doğuşunu sağlamışlardır.

Doğru**Yanlış**

1

☐

Ahmedî, Enverî, Ruhi Çelebi ve Karamanî Mehmet Paşa gibi kişilerin hazırladığı şecerele göre Osman Gazi'nin babası Gündüz Alp'tir.

2

☐

İbn-i Batuta, el-Ömerî, İbn-i Said ve İbn-i Haldun'un bıraktıkları eserler Osmanlı Kuruluş Dönemi hakkında bilgi edinilen kaynaklardır.

3

☐

Osmanlı Beyliği'nin kurucusu Osman Bey'in ismi ilk defa Ahmedî'nin İskendername adlı eserinde geçmektedir.

4

☐

Mehmet Fuat Köprülü'ye göre Gaziyân-ı Rûm, Ahiyân-ı Rûm, Abdalân-ı Rûm ve Bâcıyân-ı Rûm gibi grupları uyumla birleştirmesi Osman Gazi'yi ön plana çıkarmıştır.

5

☐

Bursa'nın fethi ile Bizans'ın Anadolu'daki egemenliği tamamen sona ermiştir.

6

☐

Osmanlılar; Osman Bey'den itibaren fethedilen bölgelerdeki gayrimüslimleri yerlerinden çıkararak buralara Türkmenleri yerleştirmişlerdir.

• Boşluk • Doldurma •

1

1298-1299 yıllarında Anadolu Valisi Sülemiş'in İsyanı, Anadolu'da baskısının azalmasını sağlamıştır.

2

Osmanlılar hakkında ilk tarihî bilgiler, Orhan Bey'in imamı İshak Fakih'in oğlu Yahşi Fakih tarafından kaleme alınan dir.

3

.....; bugünkü Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İzmit, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın ve Zonguldak illerini kapsayan coğrafi alanın Antik Çağ ve sonrasındaki adıdır.

4

Bitinya Bölgesi'ndeki etkisini artıran Osman Bey, önce İnegöl tekfurunu, Savaşı'nda yenmiş sonra da Karacahisar Kalesi'ni almıştır.

5

..... Savaşı Osmanlılarla Bizans arasında yapılan ilk önemli savaştır.

6

.....'a göre Osman Gazi'ye güç ve prestij kazandıran 27 Temmuz 1302 tarihli Koyunhisar (Bafeus) Savaşı, Osmanlı Beyliği'nin gerçek kuruluş tarihi olarak kabul edilmelidir.

• Kısa Cevaplı • Sorular •

1

Osmanlı hanedanı Oğuzların hangi boyuna mensuptur?

Osman Bey'in babası kimdir?

6

2

Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunu "Gaza Tezi" ile açıklayan Batılı tarihçi kimdir?

1326'da Orhan Bey tarafından fethedilerek Osmanlı Beyliği'nin merkezi yapılan şehir hangisidir?

7

3

Bizans İmparatorluğu'nda valilik dereesindeki hizmetlerde bulunan kişilere verilen unvan nedir?

Bizans hangi savaştan sonra Anadolu'da kalan son topraklarından da ümidini kesmiştir?

8

4

Harmankaya Tekfuru iken Osmanlıların hizmetine girerek çok yararlılıklar gösteren Osman Bey'in silah arkadaşı kimdir?

Osman Bey tarafından Karacahisar'a tayin edilen ilk Osmanlı kadısı kimdir?

9

5

1299 yılını Osmanlı Devleti'nin bağımsızlık tarihi olarak kabul eden Tarih-i Osmani Encümeni başkanı kimdir?

Osmanlıların 1337'de hangi şehri teslim alması ile Kocaeli Yarımadası'nın fethi tamamlanmıştır?

10

OSMANLI'DA İSKAN POLİTİKASI

- İskan, kelime anlamı itibariyle yurtlandırma, yerleştirme demektir.
- Tarihsel anlamda Balkanlarda fethedilen bölgelere Türk nüfusu yerleştirme işlemini ifade eder.
- Osmanlı Devleti'nin fethedilen bölgelerde nüfus üstünlüğünü sağlamadan yalnız askerî tedbirlerle tutunulamayacağı gerçeğini görmesi iskan politikasına temel oluşturmuştur.
- Orhan Bey döneminde başlatılan bu uygulama devlete siyasi, askerî, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda önemli yararlar sağlamıştır.

İskan Politikasının Uygulanması	İskan Politikasının Amaçları	İskan Politikasının Sonuçları
- İskân politikası ilk defa Orhan Bey döneminde uygulanmıştır. - İskân, genellikle gönüllülük esasına göre yapılmıştır. Fakat sürgün yoluyla da iskân yapıldığı olmuştur. - İskâna tabi tutulanların bütün ihtiyaçları belli bir süre devlet tarafından karşılanmış ve devlet, halkı iskâna teşvik etmiştir. - İskâna tabi olanlara toprak verilmiş, onlardan belirli bir süre vergi alınmamıştır. - İskân edilenlerin, geçerli bir sebep olmadan eski yerlerine dönmelerine izin verilmeyerek İslamlaşmanın ve üretimin devamı amaçlanmıştır.	- Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek - Konar-göçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak. Bu yolla hem tarım alanlarını işlemek hem de vergi ve asker toplamaı kolaylaştırmak - Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak - Aralarında kavgalar yaşanan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmak - Fetih yapan orduya lojistik destek sağlayarak fetihlerin sürekliliğini sağlamak	- Balkanlardaki Türk egemenliği güçlenmiş, Balkanlar Türk yurdu hâline getirilmiştir. - Fethedilen bölgelerde yeni yerleşim yerleri kurulmuş, imar faaliyetleri ile Türk kültürü yayılma alanı bulmuştur. - Terk edilmiş topraklar işlenmeye başlanarak boş kalması önlenmiştir. Böylece tarım faaliyetleri gelişmiş, tarımsal üretimin artması sağlanmıştır. - Göçebeler yerleşik hayata geçirilerek sosyal ve ekonomik kazançlar elde edilmiştir. - Fethedilen yere nakledilen nüfus sayesinde ordunun daha ileri mesafelere gitmesi imkanı doğmuş, yerleştirilen nüfus orduya gıda, barınma, binek hayvanı gibi lojistik destek sağlamıştır.

İskan Politikası Uygulanırken Dikkat Edilen Hususlar

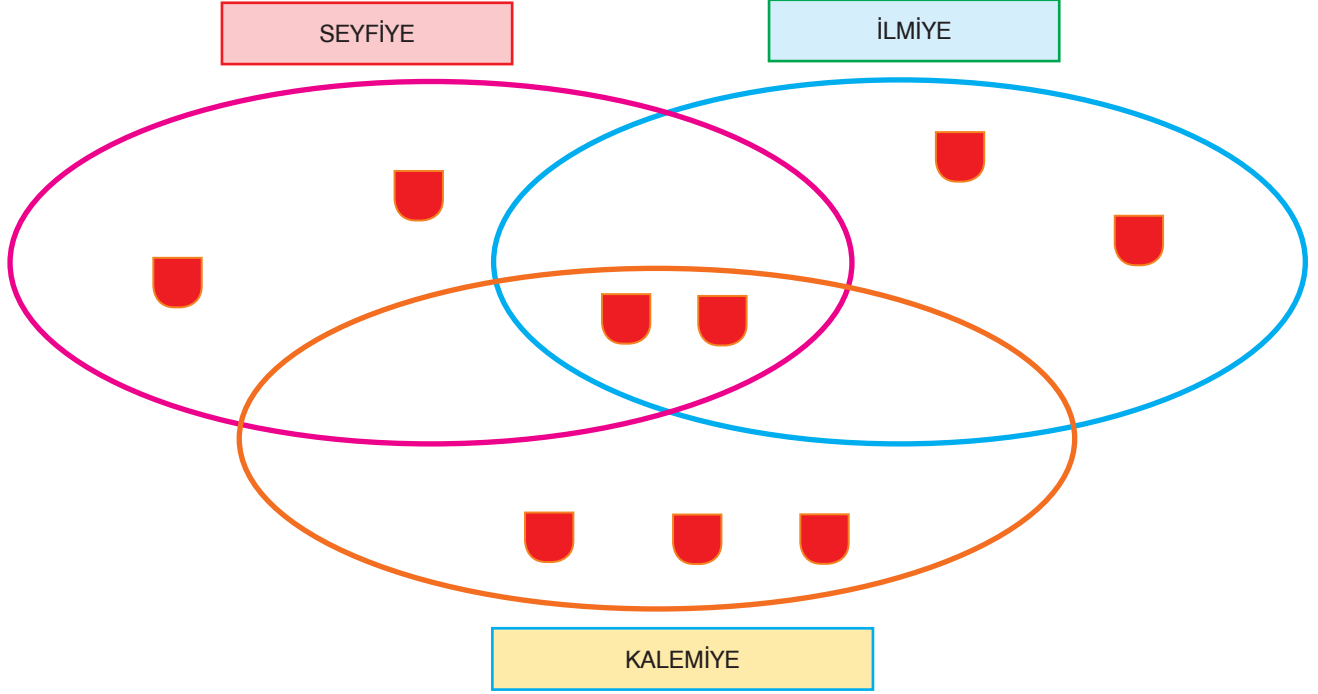
- Bir bölgeden göçmen alınırken o bölgenin üretim ve düzeninin bozulmamasına dikkat edilmiştir.
- Ordunun geçeceği önemli geçit, yol ya da askerî bakımdan öneme sahip şehirlerin Türkleştirilmesine öncelik verilmiştir.
- Göç ettirilenlerin göç edilecek bölgeye yakın olmasına önem verilmiştir. Bu tutum ile göç edenlerin gittikleri bölgeye daha kolay uyum sağlaması amaçlanmıştır.
- Geriye göçün yaşanmaması ve toplum huzurunun bozulmaması için iskana tabi tutulanların geçerli bir neden olmadan geriye dönmelerine izin verilmemiştir.

İstimâlet Politikası

- Kelime anlamı “meylettirme, cezbetme, gönül alma” olan istimâlet; genel olarak Osmanlı Beyliği'nin uyguladığı **“uzlaştırıcı fetih siyaseti”** için kullanılan tabirdir.
- Fethedilen yerlerin sadece askerî zaferlerle elde tutulamayacağını gören Osmanlılar, istimâlet politikası ile bu kalıcılığı sağlamıştır.
- Osmanlı Devleti, fethedilen bölge halkına iyi davranarak onları himaye etmiş, inanç ve kültürlerinde serbest bırakmış, can ve mal güvenliklerini sağlamış, vergilerde kolaylık göstermiştir. Bu yolla gönülleri kazanmaya, devlete olan bağlılıklarını güçlendirmeye çalışmıştır.

• Bilgi • Gruplama •

Osmanlı askerî sınıf ile ilgili aşağıda verilen bilgileri, ilgili olduğu sınıf ile eşleştiriniz.

1

Kadı, taşradaki temsilcisidir.

2

Ümera da denilen kişiler oluşturmuştur.

3

Merkez teşkilatında Osmanlı bürokratik geleneklerinin oluşmasında rolü olmuştur.

4

Medreseden yetişen, ulema da denilen görevlilerin oluşturduğu sınıftır.

5

Padişah beratı ile kendilerine yetki ve sorumluluk verilen sınıftır.

6

Vergi verme sorumluluğu yoktur.

7

Sadrazam Divan-ı Hümayundaki temsilcisidir.

8

Mali işlerin sorumluluğunu üstlenmiştir.

9

Divan toplantılarının bürokratik işlerinin yürütülmesi görevleri arasındadır.

BASAMAK KONTROL TESTİ

1. Fatih döneminde İstanbul'da, Sahn-ı Seman Medresesi yaptırılmış, burada dini ilimlerin yanında, matematik, fen ve sosyal bilimlerin okutulması sağlanmıştır. Ali Kuşçu, Sabuncuoğlu Şerafeddin gibi devrin tanınmış bilginleri İstanbul'a davet edilerek medresede görev verilmiş, Bizanslı ve Avrupalı bilgin ve sanatçılar da kabul edilerek her türlü destek sağlanmıştır.

Fatih'in bu çalışmaları ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Hristiyan dünyasını bölmeyi
B) Devlet yönetimini kolaylaştırmayı
C) Padişahların otoritesini güçlendirmeyi
D) İstanbul'u bilim ve kültür merkezi yapmayı
E) İslam dünyasında siyasi birliği sağlamayı

2. Ali Kuşçu'nun Risaletü'l-Fethiye adlı eserinde gök cisimlerinin Dünya'ya olan uzaklıkları verilmiştir. Bir de dünya haritasının bulunduğu eserde yerkürenin eksen eğikliği $23^{\circ} 30' 17''$ olarak tespit edilmiştir.

Bu bilgiler Ali Kuşçu'nun yaptığı çalışmaların Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki alanların hangisinde ilerleme sağlandığını göstermez?

- A) Astronomi
B) Sosyoloji
C) Matematik
D) Geometri
E) Coğrafya

3. Tarih öğretmeninin sınıfa Amasyalı Şeyh Hamdullah ile Karahisarlı Ahmet'e ait eser örnekleri getirmesi aşağıdaki sanatlardan hangisini öğrencilere tanıtmak istediğini gösterir?

- A) Hat
B) Dokumacılık
C) Ebru
D) Ahşap işlemeciliği
E) Madencilik

4. Osmanlı Devleti, fethettiği bölgeleri cami, medrese, mescit, han ve hamam gibi yapılarla imar etmiştir. Bununla birlikte fethedilen şehirlerdeki çarşı ve pazarlar geliştirilmiş ya da yeniden inşa edilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu tutumunun,

- I. fethedilen yerlerin Türk İslam kimliği kazanması,
II. halkın ihtiyaçlarını daha kolay karşılaması,
III. ticaret faaliyetlerinin sürdürülmesi

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkardığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde kazaların güvenliğinden sorumlu olan görevli, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Subaşı
B) Muhtesip
C) Kapan Emni
D) Yiğit başı
E) Naip

6. Osmanlı şehirlerinin merkezinde bir cami, merkezi devlet ofisi olarak başkente saray, eyaletlerde sancak beyi konağı, lonca binası ve bedesten vardır.

Buna göre Osmanlı şehirlerinin inşasında,

- I. yönetim,
II. ticaret,
III. din

alanların hangilerindeki ihtiyaçların gözetildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

1	2	3	4
Köy	→ Sancak	→ Kaza	→ Eyalet

Osmanlı taşra teşkilatında yönetim birimlerinin küçükten büyüğe doğru sıralanması için, kaç numaralı yönetim birimlerinin birbiri ile yer değiştirmesi gerekir?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 3 C) 1 ve 4
D) 2 ve 3 E) 3 ve 4

8. II. Murat,

- Türkçe eserler yazdırmış, Arapça ve Farsça eserlerden Türkçe tercüme yaptırılmıştır.
- Alimler ve sanatkarlarla sık sık görüşmeler yapmıştır.
- Fars kültürünün etkilerini unutturmak için çalışmıştır.

Bu bilgilere göre II. Murat ile ilgili,

- I. kültürel gelişmelere öncülük ettiği,
II. medrese eğitimi sınırlamak istediği,
III. millî kültürün korunmasına önem vermiştir

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. **Kuruluş Dönemi'nden itibaren özellikle İznik, Bursa, Edirne ve İstanbul'un Osmanlı sanat ve mimarisinin beşiği olması aşağıdakilerden hangisiyle da ha iyi açıklanabilir?**

- A) Kalabalık nüfusa sahip olmalarıyla
B) Belirli süreler başkentlik yapmalarıyla
C) Bizans ile yapılan mücadeleler sonucu fethedilmeleriyle
D) Ticaret yolları üzerinde bulunmalarıyla
E) Birbirlerine yakın coğrafyada yer almalarıyla

10. Bosna'dan Yemen'e, Kafkasya'dan Kırım'a kadar geniş bir coğrafyada egemenlik kuran Osmanlı Devleti, insanların yeteneklerini kullanabilmelerini sağlamak amacıyla güvenli bir ortam oluşturmuştur.

Bu durumun,

- I. sanat, zanaat ve mimaride özgün eserler verilmesi,
II. halkın devlete duyduğu güvenin artması,
III. zengin bir kültürel yapının oluşması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. I. İmarethane
II. Saray
III. Külliye

Osmanlı Devleti'nde yukarıdakilerden hangilerinin varlığı sosyal devlet anlayışının benimsendiğine kanıt olarak gösterilebilir?

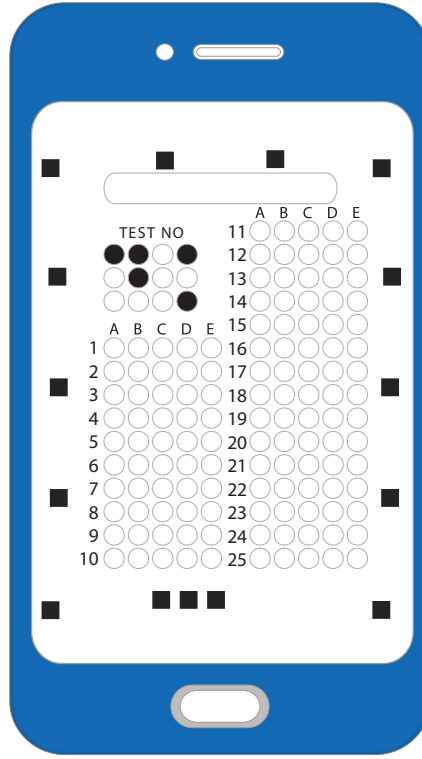
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12.

	Kavram	Açıklaması
I.	Nakkaş	Minyatür sanatçısına verilen ad
II.	Hat	Güzel yazı yazma sanatı
III.	Cülûs	Yeniçerilere üç ayda bir verilen maaş
IV.	Tezhip	El yazması kitapları süsleme sanatı
V.	Ebru	Kağıt süsleme sanatı

Yukarıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Basamak Kontrol Testi Optiği

6. BASAMAK CEVAP ANAHTARI

Best Pratik - 1

Doğru-Yanlış 1-D 2-Y 3-D 4-Y 5-Y 6-D 7-Y 8-D 9-Y 10-D 11-D 12-D 13-Y 14-D

Kavram Eşleştirme 1-c 2-a 3-d 4-b 5-e

Kavram İşaretleme 1. Müderris 2. Danışmen 4. Mülazemet 5. Medrese 7. İcazetname 8. Softa

Best Pratik - 2

Kısa Cevaplı Sorular 1. Davud-i Kayseri 2. Seyfiye - Kalemîye - İlmiye 3. Fatih Sultan Mehmet 4. Akşemseddin
5. Takıyüddin er-Rasid 6. Külliye 7. Dokumacılık 8. Örfi hukuk 9. İlmiye 10. Kadi

Bilgi Gruplandırma **Seyfiye:** 2, 5, 6, 7 **İlmiye:** 1, 4, 5, 6 **Kalemîye:** 3, 5, 6, 8, 9

Best Değerlendirme

1-C	2-D	3-A	4-C	5-B	6-B	7-D	8-B	9-E	10-A
11-E	12-C	13-A							

BKT

1-D	2-B	3-A	4-E	5-A	6-E	7-D	8-C	9-B	10-E
11-D	12-C								

Donanmanın Devreye Girmesi

18 Nisan'da 150 parçalık Osmanlı donanması Haliç'e hareket etti. Ancak Osmanlı gemileri Haliç'in ağzındaki zincirleri aşip içeri giremezken 20 Nisan'da İstanbul'a yardıma gelen üç Ceneviz, bir Bizans gemisi Osmanlı donanmasını geçerek Haliç'e girmeyi başardı.

Denizden Haliç'e girme çabaları sonuçsuz kalınca 21 - 22 Nisan gecesi Kasımpaşa sirtlarından yağlı kızaklarla taşınan gemiler karadan yürütülerek Haliç'e indirildi. Böylece surların en zayıf noktalarından biri olan Haliç'ten de Osmanlı saldırılarının başlaması Bizans'ın savunma düzenini oldukça sarsmıştır.

Fetih Gerçekleşiyor

Mayıs ayında gerçekleştirilen genel hücumlar ve top atışları sayesinde İstanbul surlarında önemli gedikler açıldı. II. Mehmet 26 Mayıs gecesi mum, fener, kandillerle her tarafın aydınlatılması emrini vererek Bizanslıların kalbine korku saldı.

54 gün süren kuşatmanın son günü olan 29 Mayıs 1453'te karadan ve denizden genel hücumla geçen Osmanlı askerleri ilk olarak Topkapı surlarına sancağı dikmeyi başardılar.

II. Mehmet fethin sembolü olarak şehrin en büyük dinî yapısı olan Ayasofya'nın camiye çevrilmesini emretmiş, ilk cuma namazı burada kılınmıştır. İstanbul'un fethinden sonra II. Mehmet, "Fatih" unvanıyla anılmaya başlanmıştır.

Örnek .. 1

İstanbul Kuşatması sırasında 150 parçalık Osmanlı donanması Haliç'in ağzındaki zincirleri aşip içeri giremeyince II. Mehmet'in emriyle Kasımpaşa sirtlarından yağlı kızaklarla taşınan gemiler karadan yürütülerek Haliç'e indirilmiştir.

Bu bilgilere dayanarak,

- Osmanlı Devleti'nin döneminin en güçlü donanmasına sahip olduğu,
- II. Mehmet'in, İstanbul'u fethetme konusunda kararlı olduğu,
- Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u denizden kuşatmaya önem verdiği

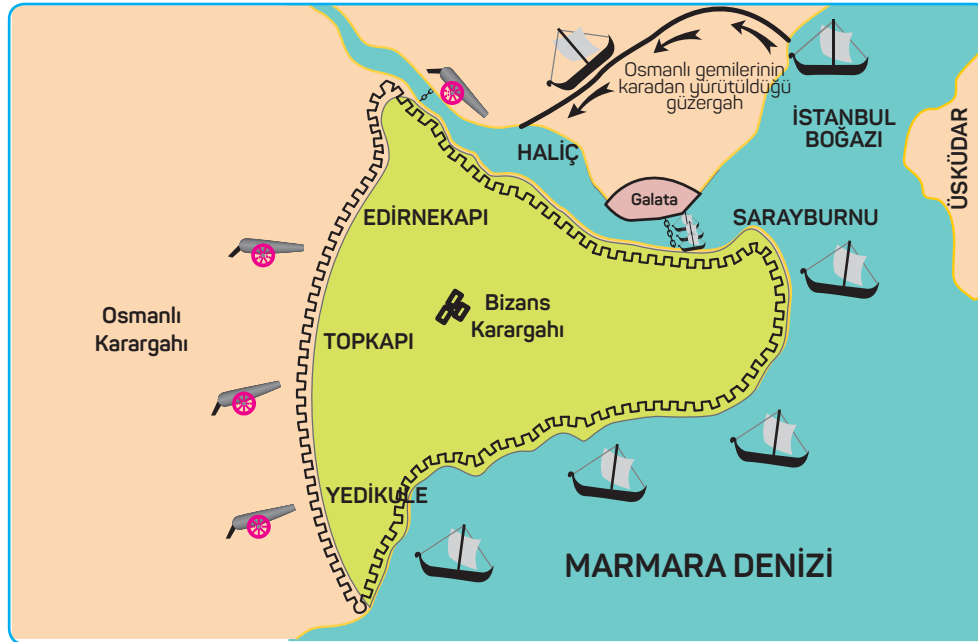
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

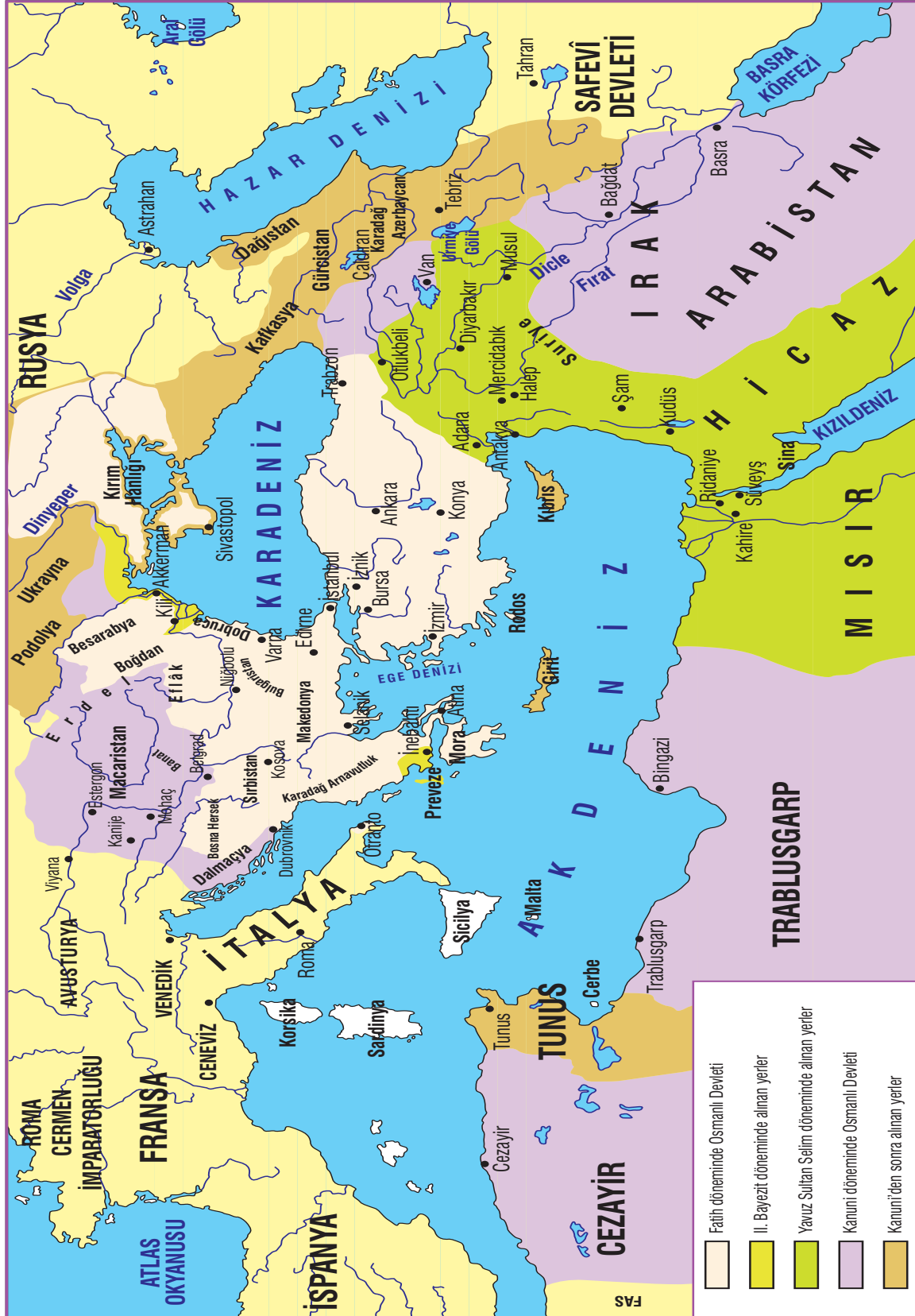
Çözüm

Osmanlı donanmasının Haliç'in zincirlerini aşamaması henüz yeterli güce ulaşmadığını gösterir. Buna karşılık II. Mehmet'in gemileri karadan yürüterek Haliç'e indirme emri, İstanbul'u fethetme konusundaki kararlılığını ve İstanbul'un denizden kuşatılmasına verdiği önemi ortaya koymaktadır.

Cevap E

İstanbul Kuşatması

SORU-5

Aşağıda verilen bilgilerin ait olduğu kurum veya yöneticiyi boş bırakılan yere yazınız.

1

.....

Türkiye Selçuklularında bütün devlet işlerinin karara bağlandığı ve en yüksek yönetim organı

2

.....

Vilayetlere vali olarak gönderilen meliklere yönetim deneyimi kazandırmakla görevli devlet adamı

3

.....

Türkiye Selçuklularında hükümdarın devlet merkezinde bulunmadığı zamanlarda devlet işlerini yürüten divan

4

.....

Türkiye Selçuklularında arazi işlerinden sorumlu olan, menşur ve beratları hazırlayan görevli

SORU-6

Aşağıdaki savaşları gerçekleşme zamanına göre tarih şeridine yazınız.

A

Ayn-ı Calut

B

Hittin

C

Miryokefalon

D

Kösedağ

E

Yassıçemen

SORU-6

Aşağıdaki haritada Yavuz Sultan Selim döneminde yapılan savaşlar numaralarla gösterilmiştir. Bunların hangi savaş olduğunu boş kutulara yazınız.

1		2		3		4	
---	--	---	--	---	--	---	--

SORU-7

Aşağıdaki olayları gerçekleşme zamanına göre tarih şeridine yazınız.

A	Belgrad'ın fethedilmesi
B	Kıbrıs'ın Osmanlı topraklarına katılması
C	Zigetvar Seferi'nin düzenlenmesi
D	I. Viyana Kuşatması'nın yapılması
E	Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılması

